

www.avalua.cat

Agermanament San Miguelito
(Nicaragua) i Sant Boi de
Llobregat (Catalunya)

Què és AVALUA?

AVALUA és un servei d'assessorament i consultoria externa independent de cooperació internacional que impulsa processos de reflexió dels actors de la cooperació descentralitzada, tant institucionals com no governamentals, i també de les poblacions dels països del Sud, per tal de millorar-ne la qualitat.

AVALUA sorgeix de la necessitat d'endegar processos d'avaluació i sistematització de la cooperació descentralitzada i de treballar per la seva transparència i qualitat. Un equip de professionals amb llarga experiència en el món de la cooperació volem posar els nostres coneixements, teòrics i pràctics, per oferir un servei d'assessorament i consultoria externa independent.

Des d'AVALUA podem avaluar programes de cooperació, fer anàlisis d'impacte, sistematitzacions, auditories socials... i altres instruments imprescindibles si es vol disposar d'elements d'anàlisi i reflexió per tal de promoure un debat crític al sector que impulsi la millora de la qualitat de la cooperació descentralitzada a través de la planificació estratègica local. Millorar la capacitat de comunicació de les iniciatives solidàries, donant a conèixer els continguts, realitzacions i impactes assolits, així com la opinió de les poblacions beneficiàries, és un dels nostres objectius.

Què pretén la col·lecció Bones Pràctiques?

Bones Pràctiques és una col·lecció d'AVALUA, anàlisi i desenvolupament que compta amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. S'hi publiquen la síntesi de les principals actuacions dutes a terme en els diferents projectes que AVALUA ha analitzat i avaluat de forma positiva. Es vol exposar els elements clau pels quals considerem que són una bona pràctica i el motiu pel qual la seva aportació es considera rellevant o innovadora pel seu interès social, econòmic, polític, organitzatiu, cultural,...

El conjunt de la col·lecció vol ser, també, un instrument de reflexió i anàlisi crítica que ajudi a avançar per tal de contribuir a millorar la qualitat de la cooperació catalana en el seu conjunt.

Primera edició: Setembre de 2010

© Dels textos: AVALUA, anàlisi i desenvolupament

© De les fotos: Associació d'amistat San Miguelito-Sant Boi, Avaluat, Ensenyament Solidari

Impressió: Maes, Barcelona

Dipòsit legal:

Impressa a Catalunya - Printed in Catalonia

Introducció

A Catalunya, els ajuntaments han estat, dins les administracions públiques, els pioners en assumir que en un món globalitzat com l'actual, la situació en que viu bona part del planeta no ens és aliena i no ens pot deixar indiferents. Per això, a mitjans dels anys vuitanta, un bon nombre de municipis va decidir començar a fer les primeres passes de la cooperació municipal al desenvolupament al nostre país. Conscients també dels pocs recursos que es disposa en l'àmbit local en molts casos es va optar per una fórmula imaginativa similar a la que al final de la segona guerra mundial havia promogut un acostament entre municipis centre europeus que havien estat dividits, durant anys, en dos bàndols: els agermanaments de ciutats, per tal de generar una fórmula que contribuís a construir socialment la pau.

Inspirant-se en aquesta experiència, i un cop recuperada la democràcia en l'àmbit local amb les eleccions de 1979, primeres municipals des de la dictadura, els municipis es van posar a treballar per millorar les condicions de vida dels seus ciutadans amb avenços innegables. Ben aviat es va veure que es podia treballar també des de l'àmbit local per promoure un desenvolupament més global. Així van néixer la voluntat de promoure un acostament amb un altre municipi del Sud per tal de focalitzar millor els recursos i poder col·laborar, fer intercanvis, en definitiva compartir camí pel desenvolupament local d'ambdós municipis. Així van néixer els agermanaments cooperació. Molts, es van establir amb països que també estaven fent un procés de canvi recent, com és el cas de Nicaragua, en que també al 1979 es proclamava el triomf de la revolució sandinista, després d'anys de guerra. Encara avui, hi ha gairebé quaranta poblacions catalanes que estan agermanades amb poblacions nicaragüenques.

Un exemple d'agermanament ben viu és el de Sant Boi de Llobregat amb San Miguelito (Nicaragua). En ell es combinen les iniciatives de cooperació institucional entre ambdós municipis amb les iniciatives de cooperació d'algunes de les seves entitats. Aquest model d'agermanament, que es continua consolidant amb el temps, s'ha anat dotant també de mecanismes de planificació com són l'avaluació, per analitzar i millorar la qualitat de la seva cooperació, i disposar d'un Programa Municipal Transversal de Cooperació i Solidaritat (2006), amb el qual es pretén que la cooperació no sigui una política aïllada sinó que es coordini amb altres polítiques públiques de la ciutat a fi que sigui més eficaç; i a l'hora tot dissenyant també una línia de sensibilització a Sant Boi i de foment de la participació social en l'agermanament.

A San Miguelito s'han promogut iniciatives de: suport en infraestructures, suport educatiu, microcrèdits per a dones, habitatge social, millores mediambientals..., però també en l'enfortiment institucional a l'Aicadria per tal que pugui ser motor del desenvolupament local i col·laborar activament en el Pla Estratègic de Desenvolupament Municipal de San Miguelito (PEDM 2007-2015) i en iniciatives com és el suport al cadastre i una proposta d'Ordenament Territorial.

Podem dir que l'agermanament San Miguelito amb Sant Boi de Llobregat ha aconseguit generar polítiques públiques que tant al Sud com al Nord han aconseguit implicar les institucions locals i a un bon nombre d'entitats, i dinamitzant a Catalunya el suport d'altres administracions públiques: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Diputació de Barcelona, Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i la Universitat de Barcelona. Pel dinamisme de l'agermanament, pels continguts i pels mecanismes participatius i de planificació que s'hi implementen, pensem que és una bona pràctica de cooperació municipal i que cal donar-la a conèixer perquè pot ser un bon referent per altres iniciatives.

Núria Camps i Vidal

Directora d'AVALUA

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia i el tractament informàtic, és permesa però caldrà comptar amb l'autorització dels propietaris del copyright, i sempre haurà de citar-ne la font.

Pàg. 3	Introducció
Pàg. 5	Pròleg
Pàg. 6	Agermanaments a Catalunya
Pàg. 8	Presentació del cas
Pàg. 9	Partenariat
Pàg. 11	Situació de sortida a San Miguelito
Pàg. 13	Els projectes de l'agermanament
Pàg. 18	Identificació de la Bona Pràctica
Pàg. 19	Valoració segons criteris
Pàg. 24	Punts forts
Pàg. 25	Enllaços d'interès
Pàg. 26	Contacte entitat executora

Bones Pràctiques 5:

Avaluació del projecte "Agermanament San Miguelito (Nicaragua) i Sant Boi de Llobregat (Catalunya)"

Avaluació realitzada per:

AVALUA. Anàlisi i Desenvolupament

Núria Camps Vidal, directora d'AVALUA

Andrea Feix Ruf, tècnica de projectes d'AVALUA

Dates de l'avaluació:

Missió sobre terreny a Nicaragua: del 10 al 22 d'octubre de 2007

Treball en gabinet: de setembre a desembre 2007

Període avaluat:

2002 – 2007

Elaboració del text de la bona pràctica:

Marta Ramoneda Anglés

Núria Camps Vidal, directora d'AVALUA

Correcció del text:

Paquella Conejero Pérez

El municipi de Sant Boi de Llobregat (Catalunya) està agermanat amb San Miguelito (Nicaragua) des de l'any 1994. Al llarg d'aquests setze anys d'agermanament, s'han realitzat diversos projectes que han servit per acostar les poblacions d'ambdós municipis i donar suport a diverses iniciatives de cooperació pel desenvolupament.

El període que aquí s'analiza (2002-2007) es va caracteritzar per un gran dinamisme en les relacions amb San Miguelito, amb un creixent nombre de projectes, alguns dels quals plantejats des de nous enfocaments que cercaven l'especificitat de la cooperació descentralitzada municipal. Fruit d'aquest increment de projectes, i d'un procés de reflexió interna municipal al voltant de la política de cooperació, es va posar de manifest la necessitat de fer un plantejament de fons de l'agermanament entonent aquest com a un instrument vertebrador de la cooperació realitzada des de Sant Boi, i alhora poder promoure una intervenció que integrés els diversos agents implicats en una visió a mig/llarg termini dirigida a millorar la cooperació entre aquests municipis. El punt de partida d'aquest procés de revisió va ser l'avaluació de l'agermanament realitzada per Avaluat, on s'identificaven, entre d'altres, noves perspectives de treball. A partir d'aquest estudi, i amb el propòsit de millorar la cooperació amb la població nicaragüenca de San Miguelito, es va decidir elaborar una planificació estratègica amb el nom de Pla d'acció 2008-2011 per a un desenvolupament local, solidari i sostenible de San Miguelito, consensuada per totes les parts que intervenen en aquest procés.

L'elaboració d'aquest Pla ha estat possible, doncs, gràcies a un intercanvi continu i a la col·laboració d'ambdós ajuntaments, a la coordinació i a la complementarietat de les entitats dels dos municipis i al suport de la Diputació de Barcelona.

En el document de Bones Pràctiques elaborat per Avaluat es recullen els antecedents que van fer possible que l'any 2008 es pogués dissenyar de forma participativa i consensuada aquest Pla de Treball que, sense cap mena de dubte, representa una nova òptica de treball en relació a l'agermanament.

M. José Rodríguez Blázquez

Regidora delegada de Cooperació, Solidaritat i Pau
Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

Agermanaments a Catalunya

L'agermanament és un instrument propi de la cooperació descentralitzada que permet impulsar relacions entre diferents actors locals (municipis, mancomunats, comarques, districtes) que prenen part en les intervencions de cooperació i que pretenen compartir recursos i valors. Mijantant l'agermanament, dos municipis –un del Nord i un del Sud– intercanvien experiències pel que fa a la gestió municipal, amb l'objectiu de reforçar els governs locals del Sud a través d'una relació estable de cooperació. El finançament de projectes és una part important de l'agermanament però no l'única; aquest ha d'induir també mecanismes que permetin l'acostament entre la gent d'una localitat i de l'altra, la del Nord i la del Sud. Així, cal que hi prenguin part no només les institucions agermanades sinó les entitats existents a cadascun dels municipis, reforçant així el caràcter participatiu que és a la base mateixa de l'agermanament.

Fins a mitjan anys noranta, els agermanaments de municipis catalans amb municipis del Sud tenien un marcat sentit simbòlic, ja que s'establien com a mecanismes de suport a lluites polítiques i socials a determinats països o regions (sobretot amb Amèrica Central -Nicaragua i El Salvador en especial- el Sàhara Occidental i Cuba).

Quan l'any 1994 apareix a Catalunya el moviment a favor que les administracions públiques dediquin un 0,7% dels seus ingressos a accions solidàries i de cooperació, la iniciativa rep una gran acollida entre les institucions locals catalanes. Molts municipis estableixen aquest 0,7% com a fita en les seves intervencions de cooperació, mentre que altres fins i tot superen aquesta xifra. Arrel d'això el volum de les aportacions a les accions de cooperació des del món local es van veure fortament incrementades.

La manera en la qual cada municipi gestiona aquesta aportació, però, divergeix en funció de qui són els actors que participen a les accions de cooperació (organitzacions locals, ajuntaments...) els continguts (desenvolupament local, emergències, suport institucional...) els instruments de cooperació (convenis, implementació de projectes...) o els destinataris de l'acció, entre altres. Mentre que alguns municipis destinen tot el seu volum d'ajut a la cooperació a ONGs locals que l'implementen en forma de projectes, altres opten per la cooperació directa com a institució amb localitats del Sud. En aquest darrer cas, això s'ha fet moltes vegades a través d'agermanaments. Així, alguns ajuntaments han concentrat el seu fons de cooperació en el municipi amb el qual estan agermanats, destinant només una petita part a intervencions solidàries en altres regions.

Aquesta última manera d'entendre la cooperació, juntament amb l'augment de fons municipals de cooperació fruit de la campanya del 0,7%, ha propiciat a la vegada un cert canvi en la concepció de l'agermanament. La concentració d'un volum considerable de fons a la cooperació en un sol municipi ha permès desenvolupar les seves necessitats infraestructurals, de suport institucional, d'educació, d'empoderament de certs grups, etc., més enllà d'un simple suport a una determinada causa. En aquest sentit podríem dir que els agermanaments -independentment que es facin amb certes regions per recollir alguna lluita política o social- han passat de tenir un caràcter fortament simbòlic a establir, sobretot, relacions estables de cooperació entre dues localitats.

Finalment, cal destacar que a Catalunya hi ha una llarga tradició d'agermanaments amb Nicaragua que s'inicia fa més de 20 anys i que no només és la més antiga sinó que suposa el 44% del total dels 93 agermanaments establerts entre municipis catalans i municipis del Sud. Evidentment això no és fruit de l'atzar, sinó més aviat del suport que al llarg dels anys vuitanta es va generar entorn al règim sandinista, que havia derrocat la dictadura militar de Somoza a finals dels anys setanta i que es veia amenaçat per la Contra, un grup de rebels antisocialistes finançats, entrenats i armats per l'administració Reagan amb el fi d'aniquilar un dels moviments marxistes revolucionaris que sorgiren a l'Amèrica Central de l'època. Es en aquesta tradició de fa dues dècades d'agermanaments amb Nicaragua que sorgeix el de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat amb San Miguelito.

A continuació enumerem els municipis catalans agermanats amb municipis nicaragüencs per ordre cronològic d'agermanament formal:

Municipi Català	Municipi nicaragüenc	Any	
		Inici relacions	Acord formal
Molins de Rei	Chinandega	1983	1984
Sant Feliu de Llobregat	Estelí	1982	1984
L'Hospitalet	Managua	1984	1985
Santa Coloma de Gramenet	Jalapa	1984	1985
Arbúcies	Palacaguina	1985	1986
Cornellà de Llobregat	Jinotega	1985	1986
Montcada i Reixac	La Paz Centro	1986	1986
Girona	Bluefields	1987	1987
Sant Pere de Ribes	Puerto Cabezas	1985	1987
La Fatarella	Puerto Cabezas	1985	1987
Vilafranca del Penedès	Puerto Cabezas	1985	1987
Badalona	San Carlos	1988	1988
Torroella de Montgrí	San Juan del Sur	1986	1988
El Prat de Llobregat	Kukra Hill	n/c	1989
Mollet del Vallès	San Juan de Cinco Pinos	1986	1989
Sabadell	Matagalpa	1984	1989
Terrassa	Granada	1988	1989
Rubi	Ocoati	1985	1990
Salt	Quilali	1988	1990
Sant Just Desvern	Camopa	1988	1991
Nou Barris	Barrio Boris Vega	1990	1992
Banyoles	Condega	1993	1995
Quart	Kukra Hill	1994	1995
Sant Boi de Llobregat	San Miguelito	1989	1994
Santa Maria de Corcó	San Juan de Limay	1995	1995
Manlleu	San Bartolo de Quilali	1997	1997
Malgrat de Mar	Cárdenas	1996	1999
Parets del Vallès	San Francisco del Norte	1997	1999
Sant Fost de Campsentelles	Somoto	1998	1999
Vic	Somoto	1997	1999
Castelló d'Empúries	Telica	1998	2000
Ugostera	San Nicolás de Oriente	2000	2000
Montornès del Vallès	Villanueva	1999	2002
Palafolls	San Isidro	2001	2005
La Seu d'Urgell	Santa Rosa del Peñón	2003	2006
L'Ametlla del Vallès	Santo Tomás del Norte	2003	2007
Vilafranca del Penedès	León	1987	No acord
Barcelona	Managua	--	Sense dades

Presentació del cas

Títol del projecte	Agermanament San Miguelito (Nicaragua) i Sant Boi de Llobregat (Catalunya)
Localització	San Miguelito, Departament Río San Juan (Nicaragua) Sant Boi de Llobregat (Catalunya)
Entitat Executora	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
Contrapart	Ajuntament de San Miguelito
Finançament	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat Diputació de Barcelona Fons Català de Cooperació al Desenvolupament Àrea Metropolitana de Barcelona ONGs locals (Ensenyament Solidari, Associació d'Amistat San Miguelito-Sant Boi, Associació Desos Opció Solidària, Universitat de Barcelona...)
Durada/Període	1994 fins l'actualitat (període objecte d'aquest manual: 2002-2007)
Objectiu general	Establir una relació estable entre els dos municipis per tal de promoure l'enriquiment i el desenvolupament social mutus (principalment cooperació a San Miguelito i sensibilització a Sant Boi).
Principals activitats	Projectes de millora vial (rehabilitació de senders, pavimentació) Projectes d'enfortiment institucional de l'alcaldia de San Miguelito (cadastre) Projectes de millora mediambiental Projectes de microcrèdits per a dones Suport educatiu a San Miguelito Proposta d'ordenament territorial Projecte Plan Vivienda Activitats de sensibilització a Sant Boi

Departament Río San Juan
Font: www.juventius.org

Partenariat

Municipis agermanats

Sant Boi de Llobregat

L'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat destina l'1% dels seus recursos a activitats de cooperació i solidaritat, superant així el 0,7% que la majoria de municipis adopten a mitjan anys noranta. Aquesta quantitat inclou tant les accions de cooperació i solidaritat realitzades a països del Sud, com la sensibilització de la població de Sant Boi.

És el propi Ajuntament qui promou directament les dues terceres parts de les intervencions, mentre que la part restant les implementen organitzacions de cooperació i solidaritat arrelades al municipi i altres agents. Sant Boi està agermanat amb dos municipis, Marianao a Cuba, i San Miguelito a Nicaragua, i el 84% del total dels recursos de cooperació de l'Ajuntament van destinats a aquestes dues localitats. Els agermanaments han permès la implicació activa de certes entitats del municipi com Ensenyament Solidari, l'Associació d'Amistat San Miguelito-Sant Boi, el Casal d'Amistat Català-Cubà, o Desos Opció Solidària. Les escoles també s'hi han involucrat a través d'intercanvis pedagògics (intercanvi de quatre o cinc mestres cada any) o d'agermanaments d'escoles.

El contingut d'aquests agermanaments s'ha traduït fonamentalment en la cobertura de necessitats materials, focalitzant-se en accions de construcció o rehabilitació d'infraestructures. També s'han realitzat projectes dirigits a consolidar les capacitats locals, així com l'enfortiment institucional (realització de cadastre i foment de la participació ciutadana).

És important destacar que des del 2006 l'Ajuntament de Sant Boi s'ha dotat d'un Programa Municipal Transversal de Cooperació i Solidaritat, amb el qual aposta perquè la solidaritat internacional i la cooperació no siguin una política aïllada sinó que es coordini amb altres polítiques públiques de la ciutat. En consonància amb això, s'ha aprovat també un Pla Quadriennal de Desenvolupament de San Miguelito -dissenyat seguint un procés participatiu- amb l'objectiu de millorar la cooperació directa i delegada.

San Miguelito

San Miguelito està situat al Departament de Río San Juan i a uns 248 quilòmetres de la capital nicaragüesa, Managua. Actualment consta d'uns 17.000 habitants que viuen de les quatre activitats econòmiques principals del municipi: la ramaderia; la pesca lacustre i de riu; els grans cultius bàsics com el fèrret, l'arros o el blat de moro; i el comerç.

San Miguelito va ser fundat l'any 1850 sota el nom de Las Aldeas. Està format pel casc urbà i diverses comunitats rurals que tradicionalment han patit un cert aïllament i manca d'identitat comuna com a municipi. La construcció de la carretera que uneix el casc urbà amb Managua a 8 quilòmetres de distància del nucli del municipi, va fer que aquest perdés pes a favor de la comunitat de El Tule, que està a peu de carretera. Fins l'any 1951 no es va construir el primer pou d'aigua potable, i fins el 1970 no va arribar-hi la xarxa elèctrica nacional.

Amb excepció de la franja costanera del llac Cocibolca, el municipi es troba en una zona muntanyosa que gaudeix d'un clima tropical humit amb una temperatura mitjana de 25 a 26 °C, una alta pluviositat força repartida al llarg de l'any, i una geografia de rius cabalosos i grans valls.

Pel que fa a les infraestructures, cal destacar que el municipi no disposa ni d'entitat bancària ni d'hospital. Les infraestructures escolars pateixen encara deficiències i el 52% dels mestres són autòdectes i no disposen de titulació acadèmica. El municipi acull una de les seus de la Universitat Martín Luteró on s'imparteixen quatre carreres professionals -Psicologia Clínica, Pedagogia, Computació i Infermeria Professional- i on hi ha 117 alumnes matriculats i 18 docents. La taxa d'analfabetisme al municipi és del 35%.

Els projectes de l'agermanament

A. Projectes de millorament vial

Rehabilitació de senders per camins permanents. El projecte neix l'any 1997 de la necessitat dels habitants de les comunitats La Conquista-1, La Conquista-2 i Santa Maria, de disposar d'una via d'accés que connecti les tres comunitats entre elles i fins a la carretera. El tram de la carretera a Santa Maria és de 16,5 quilòmetres, de manera que abans, per recórrer aquesta distància, trigaven entre 8 i 10 hores, i fins i tot més d'un dia en època de pluges. Les tres comunitats agrupen 1.013 persones, és a dir, el 4,55% de la població de San Miguelito. Altres comunitats com Las Nubes, El Cacao, La Tigra i La Conquista-3 també s'han beneficiat del projecte perquè tenen accés a la carretera. Els habitants de les comunitats beneficiàries es van organitzar en el Comitè de seguiment del camí de Santa Maria, treballant voluntàriament en la construcció i manteniment posterior dels camins, aportant així entorn un 20% del valor de l'obra realitzada sense cap tipus de compensació.

Pavimentació del Barrio Sandino. Aquest projecte consisteix en la pavimentació de 3.498 m² de carrer del barri Sandino, situat al casc urbà de San Miguelito. L'objectiu de les obres és millorar la circulació de persones i vehicles, disminuir el focus de contaminació per l'embassament d'aigües pluvials i contribuir a la dignificació del barri i al desenvolupament turístic del municipi. En estar situat sota el nivell del llac en alguns trams, aquest carrer presentava molts problemes d'inundació i era un dels pocs que no estava pavimentat en la part més cèntrica del casc urbà.

B. Projectes d'enfortiment municipal

Enfortiment institucional de l'alcaldia de San Miguelito. El Govern de Nicaragua es basa en un sistema pel qual dona menys recursos als municipis amb un sistema impositiu deficient. És per això que a més de tenir menys ingressos a través de l'IBI, el municipi de San Miguelito també rep menys transferències del Govern central. L'any 2007 l'Alcaldia es va marcar com a objectiu millorar aquest aspecte, per la qual cosa va demanar suport a l'Ajuntament de Sant Boi, que li va respondre amb recursos propis i amb el suport de la Diputació de Barcelona. El projecte, iniciat l'any 2007, pretén millorar l'àrea de cadastre municipal

per tal de millorar els ingressos municipals de l'IBI. De moment, gràcies a la millora de les tècniques de recollida d'informació, de medició i de tractament de les dades ja s'ha aconseguit un increment del 27% en la recaptació de l'IBI respecte l'any anterior. El projecte també ha millorat l'acostament als ciutadans amb l'obertura d'una finestra de recaptació prop dels llocs més allunyats i on hi havia persones que pagaven impostos als municipis veïns degut a la llunyania del casc urbà de San Miguelito.

-El subregistre de dades impedeix un diagnòstic fidel de la realitat del conjunt del municipi. La poca fiabilitat de les dades disponibles fins el 2007 feia difícil un diagnòstic real de les necessitats dels ciutadans. Actualment encara hi ha una diferència de més de 2.500 persones entre les dades del cens municipal i les de l'Institut Nacional d'Estadística.

-Fins al 2007 no s'havia fet mai un Pla d'Ordenament Territorial ni una proposta de disseny urbanístic dels nuclis habitats.

-Fins l'elaboració del Pla Estratègic de Desenvolupament Municipal 2007-2015 no hi havia una proposta municipal que anés més enllà de la pròpia legislatura. El Pla va ser impulsat de manera participativa per l'alcaldia de San Miguelito i ha suposat un pas endavant a l'hora de dissenyar el desenvolupament del municipi amb una certa visió estratègica.

Problemàtiques ambientals estratègiques que afecten el conjunt del Departament Rio San Juan. Aquestes problemàtiques tenen els seus orígens en diversos factors. D'una banda, tot i tenir cinc àrees declarades protegides per Nacions Unides, a San Miguelito hi ha poca defensa activa dels ecosistemes naturals. Això indica que hi ha un baix nivell de sensibilització mediambiental tant per part de l'administració com per part de la ciutadania, de manera que es dona una gran incidència d'abocadors d'escombraries improvisats, de manca de tractament de residus perillosos, de contaminació a l'entorn del llac i els rius, etc.

D'altra banda, els ramaders del departament veï de Chontales practiquen una ramaderia extensiva que ha arrasat el seu territori i que darrerament s'ha estès al departament de Rio San Juan. La pràctica de la diversificació de cultius -que és l'alternativa més viable a l'increment de la desforestació causada per la ramaderia extensiva o a l'econòmicament fràgil monocultiu- està poc implantada al municipi.

Un altre problema és la progressiva contaminació dels pous i fonts d'aigua que fa que moltes comunitats no tinguin accés a l'aigua potable.

C. Projectes mediambientals

Millora ambiental del nucli urbà. El grau de sensibilització pel que fa a la recollida i tractament de residus sòlids és molt baix, tant a nivell públic com privat, i tot i que hi ha una pobra resposta per part de l'alcaldia a aquesta problemàtica, sí que hi ha una sensibilització més àmplia a nivell de les organitzacions socials del municipi, especialment de la Fundació del Río (FdR) i l'Organización Jóvenes Ambientalistas (OJA). Aquest últim grup va fer un diagnòstic ambiental l'any 2006 en el qual es van detectar les problemàtiques del municipi, essent una de les més importants la brutícia del casc urbà de San Miguelito. Algunes de les seves causes serien l'existència d'abocadors clandestins, la recollida insuficient de la brossa, el llançament de deixalles i l'embutiment dels carrers, la gran quantitat de gossos i altres animals, o la manca de dipòsits de brossa a un dels sectors del municipi. Amb tot, només un 12% dels ciutadans paga el servei de recollida d'escombraries, mentre la brutícia que s'acumula als carrers durant dies genera la proliferació del dengue i altres malalties parasitàries.

Miljanant el projecte s'ha fet una campanya per promoure la participació en concursos com Mi casa limpia i Mi patio limpio i s'han lliurat 4 recipients per a la recollida selectiva d'escombraries (orgànica, vidre, plàstic i tòxic) a les cases del sector. Això no ha anat acompanyat, però, d'un acord amb el servei municipal de recollida d'escombraries perquè facin també una recollida selectiva i els tractaments pertinents en cada cas.

També s'ha elaborat el Plan Ambiental Municipal (PAM), un document de la Comisión Ambiental Municipal, que compta amb la participació de diverses organitzacions, institucions i persones del municipi per tal de promoure la gestió ambiental de San Miguelito a partir de la concertació de tots els actors locals i la població en general. L'objectiu final, la conservació i preservació del medi ambient a través de la gestió racional, sostinguda i sustentable dels recursos naturals del municipi.

D. Altres iniciatives

Projecte de microcrèdits per a dones. La situació de les dones a Nicaragua no és una excepció a la resta de països del món en general, i a la majoria de països en desenvolupament en particular. Les formes de discriminació cap a la dona són diverses i determinants de la seva posició d'inferioritat en molts aspectes de la societat. Són moltes les dificultats que tenen les dones de San Miguelito per sortir de la seva situació de subordinació. En primer lloc, la manca d'assistència mèdica necessària, amb un sol ginecòleg per tot el departament de Río San Juan, les fa vulnerables a nivell de salut, registrant-se una alta taxa de mortalitat perinatal i materna a la zona. D'altra banda, la taxa d'analfabetisme és força superior a la dels homes, ja que tenen menys oportunitats per estudiar, i per tant, de desenvolupar-se. La violència de gènere, especialment la física, que és la que sol veure més la llum, també assola les dones de San Miguelito, tot i que només el 20% dels casos són denunciats.

Amib tot, doncs, degut a la seva responsabilitat en el treball reproductiu, a la divisió sexual del treball, i a la subordinació i violència a la que estan subjectes, a les dones també els és difícil ocupar càrrecs importants en organitzacions comunitàries, fet que limita la seva participació en el món social i polític tant dins com més enllà de les seves comunitats.

Segons un diagnòstic recent, la majoria de dones no són propietàries de cap patrimoni i la casa, la terra i els animals estan a nom de l'home, que és qui fa els negocis en cas de venda de la producció i gestiona el finançament perquè és qui posseeix la garantia i recolza el crèdit pel fet de ser propietari del patrimoni. Si a això s'hi suma el fet que les dones estan confinades al treball domèstic i informal, que no hi ha banc al propi municipi, els alts interessos del crèdit i la discriminació dels bancs a l'hora d'obrir línies de crèdit a les dones, el seu accés al crèdit resulta extremadament difícil.

El projecte. A les comunitats on pretén treballar el projecte les dones són el 48% de la població i moltes d'elles són caps de família de baixos recursos econòmics, sense propietat de la terra ni del patrimoni familiar. El projecte té com a objectiu millorar de manera integral la precària situació de la dona a San Miguelito, incidint en els aspectes econòmic, jurídic, formatiu i de salut en el marc d'un procés participatiu.

-Es preveuen capacitacions per enfortir el potencial de desenvolupament de les dones, a la vegada que se'ls facilita el creixement empresarial a través de microcrèdits que els donen accés a recursos per tirar endavant projectes productius que els hi permetin augmentar la seva independència econòmica i l'autonomia personal en benefici propi, de la família i la comunitat. S'atorguen microcrèdits de 400-500 dòlars o de 50-100 dòlars en funció de l'experiència de la beneficiària, i s'estableixen diferents terminis de retorn, entre 6 i 18 mesos: depenent del tipus d'activitat a la qual vagi dirigit el crèdit (agropecuària, comerç o de bestiar menor).

-Es pretén recollir la legalització de la propietat a nom de la dona en casos de buit legal en els assentaments rurals que no tenen història registrada; en els casos de conflicte de parella —orientat sobre els drets de la dona i la necessitat de trobar una solució justa per ella a nivell de propietat o copropietat—; i en els casos en els quals tot i que la dona porta anys posseint la propietat només compta amb documents privats que certifiquen la compravenda, facilitant la inscripció del seu dret en un document públic com és l'escriptura.

-Es vol contribuir a promoure la salut femenina a través de la salut reproductiva i de facilitar l'accés a l'examen ginecològic, així com l'augment de l'autoestima de les dones de San Miguelito amb l'orientació en salut mental. Les dones prioritàriament beneficiàries són les víctimes de la violència de gènere i amb problemes d'autoestima, i les dones amb pocs recursos que no han rebut cap examen ginecològic.

Per executar aquest programa s'ha previst la realització de 10 tallers sobre lideratge i organització, desenvolupament personal, drets de les dones i alternatives microempresarials. Aquestes capacitacions han permès reforçar les capacitats tècniques de les dones, alhora que han contribuït a millorar la seva autoestima i prestigi social.

En general, es pot dir que l'alta demanda de préstecs i sobretot la baixa taxa de morositat de les beneficiàries en el retorn són bons indicadors de l'eficàcia assolida.

Iniciatives de suport educatiu a San Miguelito. Aquesta iniciativa sorgeix de la voluntat de l'ONGD Ensenyament Solidari i l'Ajuntament de Sant Boi de crear un marc de cooperació entre les escoles de Sant Boi amb una població del Sud, particularment amb els municipis de Mariano (Cuba) i San Miguelito (Nicaragua). Entre les activitats del projecte trobem:

-Intercanvi de suport a la formació de mestres a San Miguelito, que consisteix en estades solidàries d'intercanvi als dos municipis agermanats. Així, mestres de les escoles de Sant Boi viatgen a San Miguelito per contactar amb els seus mestres i comprovar la realitat de les escoles del municipi i integrar les seves experiències a les aules i en forma d'iniciatives de solidaritat un cop retornen a Sant Boi.

-Construcció d'escoles unitàries rurals i dotacions de material escolar. Des de 2005 Ensenyament Solidari ha ajudat a construir 15 noves escoles, cosa que ha suposat millorar les condicions d'escolarització de 680 alumnes de les comunitats més aïllades.

-Centre de recursos pedagògics. Obert amb l'objectiu de dotar els mestres de materials i llibres de consulta als quals poden accedir en règim de préstec, així com accés a Internet, per tal de millorar la qualitat de l'ensenyament al municipi. Hi ha també una sala d'informàtica on es fan cursos bàsics per als alumnes de primària i secundària del municipi, així com una sala d'actes amb un ús polivalent per poder portar a terme diferents iniciatives i actuacions.

-Tallers de capacitació per a mestres. En els camps de l'educació física, les matemàtiques, la iniciació a la informàtica, de la diversitat a l'aula, educació especial, d'integració escolar dels deficients visuals, o d'anglès entre d'altres.

-Tallers per a les famílies realitzats per membres d'AMPAS de Catalunya per tal de reflexionar conjuntament sobre quin ha de ser el paper de les famílies pel que fa a la col·laboració amb l'escola i la comunitat educativa.

-Centre de formació professional. A petició de la contrapart d'Ensenyament Solidari, es crea un centre per promoure el desenvolupament social i professional de la població de 16 a 18 anys de San Miguelito, preveient els elements d'exclusió i marginació d'aquests joves i les situacions de risc social. La idea és preparar els joves pel món laboral, oferint cursos de cuina, fusteria, obra civil i paleta, a la vegada que es crearien cooperatives i petits tallers que donarien lloc a sortides ocupacionals, dinamitzant així l'economia del municipi.

-Dotació amb material escolar als centres educatius de San Miguelito. Cada any es fa una petita dotació d'aquest material procedent de les recollides que es fan a Catalunya i de la compra directa a Nicaragua, a totes les escoles del municipi.

Iniciatives de sensibilització a Catalunya.

A banda de l'intercanvi educatiu entre mestres de Sant Boi i San Miguelito, que ha esdevingut una eina per sensibilitzar els nens i nenes del primer sobre la realitat del municipi centreamericà, a Sant Boi es duen a terme diverses activitats orientades a la sensibilització en el marc del "Barrejat, Trobada de Solidaritat de Sant Boi de Llobregat", una fira que va néixer l'any 1996 de la mà de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat. Es tracta d'una fira d'entitats on, amb el fil conductor de la solidaritat i la cooperació, es duen a terme debats, taules rodones, conferències, cineforums, actuacions musicals o teatre, entre altres.

En algunes de les seves edicions, entitats i representants de San Miguelito han estat presents al "Barrejat", fet que ha permès fer més viu l'agermanament a Sant Boi i ampliar els laços amb diversos sectors ciutadans. D'altra banda, entitats com Ensenyament Solidari, per exemple, hi han pres part organitzant tallers referents a la realitat de San Miguelito, així com activitats destinades a l'alumnat dels centres educatius de Sant Boi que tenen com a finalitat el treball dels valors de la solidaritat, la cooperació i el consum responsable.

Projecte Plan Vivienda. Va ser plantejat com un ambiciós pla del qual finalment només se n'ha pogut executar una part de la primera fase, construint-se només set habitatges a la comunitat de Las Palomas per un import total de 25.000,00 €. El pla consistia a seleccionar, per part del Comitè Pro Mejoramiento de Las Palomas, els qui serien beneficiaris/es dels habitatges construïts entre els més necessitats, tenint en compte: el nombre de membres de la unitat familiar, els recursos dels que disposen, si són o no famílies monoparentals, etc. Posteriorment el comitè actuaria com a òrgan de vigilància perquè els beneficiaris no es venguessin l'habitatge. Aquests s'havien de comprometre a aportar el terreny (que havia d'estar escriturat al seu nom), la mà d'obra no qualificada per a la construcció de les cases, un import de 195 \$ que normalment es paga a terminis, i a acabar l'interior de les cases dividint les habitacions.

Projecte de Proposta d'ordenament territorial. A través de l'encàrrec de l'alcaldia del municipi es va elaborar la Propuesta de Ordenamiento Territorial de San Miguelito (POT), un instrument de planificació i implementació d'un model i estratègia territorial per a tot el municipi, per tal d'assegurar el desenvolupament econòmic, la protecció ambiental i la conservació de la biodiversitat, l'accés als serveis, les comunicacions viàries i la qualitat de vida dels seus habitants. El POT va ser elaborat, a través d'un conveni, per l'Associació Desos Opción Solidaria i la Universitat de Barcelona mitjançant la cooperació tècnica. Al POT s'inclouen propostes i estratègies territorials de futur per San Miguelito en relació a mobilitat, comunicació i transports; poblament, ocupació del territori i àrees urbanes; diversificació econòmica i desenvolupament sostenible; accessibilitat i prestació de serveis; protecció ambiental, biodiversitat i explotació dels recursos naturals; i governabilitat i participació ciutadana.

Identificació de la bona pràctica

Visió global i a llarg termini de l'agermanament

Com s'ha vist, el municipi de Sant Boi ha optat per destinar entorn un 84% de les seves accions de cooperació als dos municipis amb qui està agermanat, San Miguelito i Marianao (Cuba). Aquesta concentració de recursos i esforços ha jugat clarament a favor del resultat positiu de l'acció solidària. A través de la relació d'agermanament entre Sant Boi i San Miguelito s'ha intentat tractar una sèrie de problemàtiques que afecten en conjunt el municipi nicaragüenc, a la vegada que s'han aprofitat aquestes experiències per sensibilitzar la població de Sant Boi.

Dins d'aquesta visió global de l'agermanament s'han prioritzat aquelles accions que, com el millorament viari, la manca d'aigua potable degut a la contaminació ambiental o l'enfortiment institucional de l'alcaldia no només són percebuts com a primordials pels habitants i governants de San Miguelito, sinó que estan interrelacionats amb altres problemàtiques que afecten directament la vida dels ciutadans (manca d'accés a la salut i l'educació, dificultat de comercialitzar els productes, etc.). Aprofundint en la voluntat de treballar les problemàtiques globals de San Miguelito, però, s'han dut a terme altres projectes molt importants que com els microcrèdits i capacitat per a dones, el suport educatiu, el recolzament a l'habitatge o l'ordenament territorial, responen a la necessitat de resoldre diferents temes que en conjunt haurien de contribuir al desenvolupament global del municipi.

Fets com l'aprovació del Pla Estratègic de Desenvolupament Municipal pel període 2007-2015 demostren l'esforç per planificar el desenvolupament de San Miguelito a llarg termini, més enllà de la voluntat existent durant el breu mandat de cada alcalde. L'aprovació de la Proposta d'Ordenament Territorial aniria també en la línia de fomentar un instrument de planificació global i a llarg termini pel municipi.

Enfortiment de les capacitats institucionals i suport tècnic

Gran part de l'èxit de l'agermanament rau en les relacions entre Sant Boi i San Miguelito i la voluntat de reforçar les capacitats de l'alcaldia del municipi nicaragüenc, entre altres coses per aconseguir un desenvolupament a llarg termini i millorar la seva gestió per afrontar eficaçment les múltiples problemàtiques del municipi. Tant l'Ajuntament de Sant Boi com la Diputació de Barcelona van contribuir a l'aprovació de l'esmentat Pla Estratègic de Desenvolupament Municipal (PEDM 2007-2015) de San Miguelito, que estableix un suport financer i un suport metodològic a l'Equip Tècnic Municipal.

Un clar exemple de la importància del suport institucional és la millora en l'elaboració del cadastre, que de moment ja s'ha reflectit en un increment dels ingressos per l'IBI respecte l'any anterior. Aquesta millora és fruit del suport tècnic en la recollida d'informació, en la medició i en el tractament de les dades per part dels tècnics municipals. En definitiva, la importància del cadastre és un pas molt important cap a la possibilitat d'una millor governabilitat al municipi, no només per l'increment de recursos econòmics sinó per la capacitat de tenir un retrat més fidel de la realitat del municipi i promoure accions municipals en consonància.

Promoció de la participació ciutadana

Amb l'arribada d'un nou govern municipal a San Miguelito l'any 2005, no només han millorat les relacions entre aquest i Sant Boi, sinó que també ho ha fet la sensibilitat vers les necessitats del municipi. L'aportació de formació i la millora de la gestió municipal s'ha reflectit en una millor atenció a les comunitats i un augment del grau d'interlocució entre les entitats ciutadanes de San Miguelito i l'alcaldia, que fomenta la participació dels actors socials.

En general, tot el procés d'elaboració dels autodiagnòstics comunitaris han estat un molt bon model d'àmplia participació popular a través dels Comitès de Desarrollo Comunitario, més endavant modificats en els seus òrgans de participació i reemplaçats pels Gabinetes de Poder Ciudadano. Aquest alt grau de participació ha fet que els resultats siguin assumits per tothom com a objectius col·lectius. La participació es veu reflectida també en l'aprovació del Pla Estratègic de Desenvolupament Municipal (PEDM 2007-2015) i es preveu com a part de la Propuesta de Ordenamiento Territorial. D'altra banda la ciutadania de San Miguelito ha tingut un paper essencial no només com a beneficiària dels projectes, sinó també com a executora i mantenidora d'aquests –és el cas, per exemple, de la seva constitució en Comitè de Seguimiento del Camino de Santa María.

A banda de la inclusió de la ciutadania en processos participatius, cal destacar que l'impuls de projectes de millora medi ambiental –malgrat el baix nivell de sensibilització social i institucional– ha vingut principalment d'organitzacions socials del municipi com la Fundación del Río o la Organización Jóvenes Ambientalistas.

Pel que fa a Sant Boi, la participació d'organitzacions ciutadanes ha contribuït que l'agermanament no fos entès com un element purament institucional –d'alcaldia a alcaldia– sinó de ciutat. La implicació de grups com Ensenyament Solidari, l'Associació d'Amistat San Miguelito-Sant Boi o Desos Opció Solidària, així com la participació directa de les escoles, ha permès fer el procés més transparent i eficaç a l'hora de destinar esforços en els diferents projectes, a la vegada que ha permès una major sensibilització de la població santboiana vers les realitats del Sud.

Valoració segons criteris

Pertinença Respon el projecte a una necessitat real?

	Quant al problema identificat	Quant a la població beneficiària	Quant a l'adequació de les consultes inicials
Línia millorament comunicacions vials	El suport és absolutament pertinent, sobretot pel que fa a les comunitats rurals.	La manca de comunicació viària és el primer problema plantejat per tots els representants comunitaris. Les vies de comunicació faciliten la comercialització exterior dels productes i l'incrementen els ingressos.	El projecte sorgeix fa uns deu anys de la comunitat beneficiària i és recollit a l'estudi encarregat per l'Ajuntament de Sant Boi al FCCD.
Línia enfortiment institucional	Absolutament pertinent. L'increment i millora dels serveis públics municipals passa també per millorar la capacitat de gestió de nous recursos, sigui via impositiva (actualització del cadastre) o per la via de buscar recursos front a tercers (Govern de Nicaragua, cooperació internacional).	Amb l'actualització del cadastre s'ha incrementat el nombre real d'hectàrees de les finques, augmentant així el seu patrimoni i l'eventual capacitat de crèdit.	Els resultats del nou cadastre i el considerable augment de recursos pel 2007 mostren la necessitat de millorar els mecanismes de gestió de l'alcaldia.

Línia millorament medi ambiental	Molt pertinent per la greu amenaça de deteriorament mediambiental a San Miguelito (desforestació creixent, contaminació de les fonts d'aigua, baix índex de sensibilització mediambiental, poca diversificació de cultius, poca introducció de l'ecoturisme, etc.).	La manca d'aigua potable és plantejada i afecta directament els ciutadans de San Miguelito. La demanda no és tan majoritària per la recollida i tractament de residus sòlids i líquids, tot i que els efectes nocius per la població poden augmentar seriosament en poc temps.	Les medicions del problema mediambiental han estat impulsades per organitzacions privades. Caldria una major implicació de l'alcaldia per resoldre aquest problema, ja no només a nivell municipal sinó també departamental.
---	---	--	--

Eficàcia Quins són els beneficis obtinguts per la població beneficiària?

	Relació institucional	Mecanismes de coordinació	Diàleg San Miguelito-Sant Boi	Projectes
Línia millorament comunicacions viàries	Abans de l'actual alcaldia no es valorava adequadament la contribució de les comunitats en mà d'obra i seguiment, cosa que ha canviat amb l'actitud del nou govern municipal i que permetria un bon manteniment de l'obra feta.	Les tres comunitats s'han organitzat eficaçment en el Comitè de gestió del Camino de Santa Maria, que és interlocutor de l'alcaldia.	Ha promogut el recolzament d'altres actors catalans com el FCCD i la Diputació de Barcelona. El seguiment constant per part de Sant Boi ha estat clau per la correcta finalització de les obres, ja que ha esperonat l'alcaldia de San Miguelito en aquest sentit.	Camí de Santa Maria. S'ha completat la conversió de senders en camins permanents que uneix les comunitats amb Santa Maria, La Conquesta-1 i La Conquesta-2. Pavimentació del Barrio Sandino. S'ha completat en tres de les cinc fases del projecte.
Línia enfortiment institucional	L'alcaldia de San Miguelito ha afavorit la participació de les diverses àrees municipals, fet que s'ha focalitzat en l'àrea del cadastre pel que fa a la compra d'equips i a l'equip humà.	L'alcaldia ha organitzat el mecanisme de coordinació entre les àrees.	La relació d'agermanament entre Sant Boi i San Miguelito ha afavorit l'entrada d'altres actors catalans com la Diputació de Barcelona.	Enfortiment Municipal. La millora del sistema de medicació cadastral ha comportat l'increment del nombre d'hectàrees en finques que estaven subregistrades. En conseqüència la recaptació per IBI ha augmentat un 27% respecte 2006. Els propietaris han vist incrementat el seu patrimoni, fet que ha facilitat el seu accés al crèdit, el desdoblament de les finques per deixar-les a familiars, o disposar dels plans dels terrenys i legalitzar així els propietats no escripturades.

Línia millorament medi ambiental	La relació entre l'Associació d'Amistat San Miguelito Sant Boi i la Fundació del Río, tot i ser important, s'ha demostrat insuficient per la cerca de finançament per respondre a les necessitats de millora de la recollida de residus sòlids urbans.	Cal una major implicació de l'Alcaldia de San Miguelito, que ha de buscar urgentment solució a la manca d'abocador municipal en condicions.	Cal tractar el tema a nivell més departamental, buscant la complicitat d'altres administracions cooperants, com per exemple les dels municipis catalans agermanats amb municipis de la conca del Còdoca.	Recollida selectiva de la brossa. Degut al baix nivell de recursos aplicat, no es percep cap millora significativa en la recollida selectiva ni en la sensibilització per part de la ciutadania.
---	--	---	--	--

Eficiència Quin resultat i a quin cost?

	Qualitat de la gestió del projecte	Anàlisi cost-resultat
Línia de millorament comunicacions viàries	La gestió del projecte per l'alcaldia anterior va ser molt deficient a l'hora de licitar les obres, ocasionant nombroses avaries i aturades en les obres, fet que no es va superar fins contractar una segona empresa que disposava de la maquinària adient. Quant al traçat, una millor identificació de les possibles vies hauria permès arribar a més beneficiaris.	El cost de la conversió dels senders en camins és més elevat del que s'havia fet en la previsió inicial, ja que no es van tenir en compte les dificultats de l'obra. La comunitat organitzada ha fet una alta contribució mitjançant treball comunitari no retribuït, ni tan sols amb dietes de menjar i beguda, i aportant els diners per comprar la fusta dels ponts, fet que eleva la seva contribució a un 20% del cost de l'obra.
Línia enfortiment institucional	Tant l'Alcaldia com l'equip tècnic municipal s'han implicat a fons en la gestió del projecte.	S'ha invertit principalment en l'àrea del cadastre, que al seu torn ha dut a l'increment en la recaptació de l'IBI d'un 27% respecte l'any anterior. Això ha fet que s'hagi superat la inversió inicial en aquest àmbit.
Línia millorament medi ambiental	Insuficient pel que fa a les iniciatives de diagnòstic i de sensibilització. Gairebé nul·la en l'aplicació de la recollida selectiva de residus, fet que possiblement es deu a la manca de pressupost disponible.	Els projectes tenen uns pressupostos molt més elevats que el que s'ha pogut aportar des de Sant Boi, i no s'han explorat altres vies per aconseguir un finançament complementari a l'aportat per part de l'Ajuntament de San Miguelito. Aquest és el principal motiu de la manca d'assoliment dels resultats que es preveïen.

Impacte Les accions d'agermanament han aconseguit canvis?

	Línia millorament comunicacions vials	Línia enfortiment institucional	Línia millorament medi ambiental
S'ha assolit l'objectiu global?	Si. S'ha assolit completar tant la pavimentació del carrer d'accés al Barri Sandino com la conversió dels senders del camí de Santa Maria a camí permanent, fet que té un gran impacte positiu en les poblacions.	S'ha millorat el registre cadastral, fet que ha comportat l'increment d'ingressos a l'Alcaldia, tant a través del cobrament de l'IBI com dels correlatius ingressos provinents de l'Estat de Nicaragua.	No
S'ha aconseguit un impacte positiu sobre els beneficiaris directes?	Molt positiu. Al Barri Sandino, les millores són sobretot de sanejament vial per evitar les inundacions del carrer amb el focus de riscos que comporta. Al camí de Santa Maria, l'impacte sobre la població comporta diferents beneficis: millora de l'atenció sanitària, de l'atenció al part, de la comercialització de productes de les comunitats a l'exterior, de l'adquisició de productes de fora i del transport públic regular.	Els propietaris de les finques que amb la nova medició han vist ampliat el seu nombre d'hectàrees han vist per tant incrementat el seu patrimoni i disposen eventualment d'un major accés al crèdit.	No hi ha millores substancials en el servei de recollida selectiva de deixalles, cosa que fa que qualsevol esforç de la ciutadania per fer la recollida selectiva no tingui impacte real. Malgrat tot, la presència de rètols anunciadors del programa contribueix a la sensibilització de la ciutadania.
Quins impactes hi ha en relació al gènere?	Ha incidit positivament en la vida de les dones, que poden sortir a comercialitzar i vendre la producció de la finca. Això comporta un increment dels ingressos familiars i reforça la seva autonomia. D'altra banda, el transport ha afavorit la salut de les dones, en especial de les embarassades i l'atenció post part de les mares i els nous nats.	En el cas de les finques encara no escripturades es promou progressivament que ho siguin a nom dels dos cònjuges.	
Quins impactes hi ha en relació al medi ambient?	En la construcció de la carretera d'accés s'ha previst no malmetre els torrents i les conques, construint ponts que permetin superar el seu curs. Al Barri Sandino, facilitar la canalització de les aigües pluvials podria afavorir una millora general en el comportament de respecte ambiental.		Millorar les condicions de salubritat del casc urbà, que segons una enquesta de la Organització Joves Ambientalistes havia resultat el menys net de la ciutat, afavoreix una millora mediambiental molt localitzada.

Quins impactes hi ha en relació a combatre la pobresa?	Per les comunitats que queden comunicades a la carretera, és molt probable que hi hagi un increment dels ingressos familiars i una correlativa millora en l'alimentació, alhora que majors possibilitats d'accés a la salut.	L'increment del patrimoni d'algunes famílies a través de la seva actualització al cadastre ha afavorit que es puguin delimitar algunes de les finques per altres membres familiars. L'increment de patrimoni dona més accés al crèdit, fet que compensa l'increment de l'IBI sobre les finques.	
--	--	---	--

Sostenibilitat

Els impactes positius de l'agermanament tenen continuïtat més enllà de l'ajut extern?

	Quant al manteniment dels beneficis de les accions un cop retirada l'ajuda externa	Quant a la generació de recursos necessaris per mantenir les activitats
Línia millorament comunicacions vials	Pel que fa al camí, el comitè de Seguiment del Camí de Santa Maria es manté organitzat per tal d'assegurar el seu manteniment.	Caldria facilitar a la comunitat les eines necessàries per poder fer les tasques de manteniment de la carretera d'accés. A Barri Sandino caldria contribuir a millorar la pavimentació del terra dels habitatges, molts dels quals són encara de terra.
Línia enfortiment institucional	L'aplicació del nou cadastre i els aparells i metodologies utilitzades es mantenen en funcionament un cop finalitzat el suport extern, en un projecte que ha tingut continuïtat fins el 2011.	L'àrea de cadastre de l'Alcaldia segurament veurà reduït el nombre de membres un cop acabi el projecte, però la tasca d'aixecament de dades i d'introducció de dades i d'enquestes realitzada en els 2 anys del projecte tindrà aplicació en els anys posteriors.
Línia millorament medi ambiental	En no haver-hi un impacte important pel que fa al projecte, difícilment podrà mantenir-se en el futur.	Caldria un acord amb l'Alcaldia de San Miguelito per donar estabilitat i millorar el procés de recollida d'escombraries.

Punts forts

De la valoració anterior dels components d'aquest projecte d'agermanament se'n poden deduir uns punts forts que fan d'aquesta iniciativa una experiència destacada en el camp de la cooperació municipal Nord-Sud:

1. Pel que fa a les línies d'actuació. Ha estat un encert identificar com un dels principals eixos d'incidència les problemàtiques viàries i la mediambiental, així com identificar les necessitats d'enfortiment de les capacitats de gestió del govern municipal per millorar la seva resposta als reptes de desenvolupament del municipi.
2. Pel que fa a les relacions institucionals de l'agermanament. Les relacions entre ambdós municipis són un dels punts forts de l'agermanament, tot i que en anys anteriors aquestes havien patit moments molt crítics que fins i tot havien fet perillar la seva continuïtat.
3. Pel que fa a l'execució dels programes que se'n deriven. Bona part de l'èxit de l'agermanament rau en la continuïtat dels processos de col·laboració entre Sant Boi i San Miguelito, que aquests processos responguin a demandes de la població i que siguin executats pels actors tan institucionals com no governamentals de la comunitat. En aquest sentit, i malgrat els entrebancs existents, es pot valorar molt positivament l'execució de programes recollats per l'agermanament.
4. Pel que fa a la participació dels actors locals. Hi ha un bon nivell de participació de les entitats de Sant Boi, promovent iniciatives en el marc de l'agermanament i fent que aquest no tingui només un caire institucional sinó de ciutat en el seu conjunt. També hi ha una bona participació de les entitats de San Miguelito, fet que és una bona garantia de treball en suport al teixit associatiu de les comunitats.

Enllaços d'interès

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	http://www.santbol.cat
Fons Català de Cooperació al Desenvolupament	http://www.fonscatala.org
Diputació de Barcelona	http://www.diba.es
Desos Opció Solidària	http://www.desosongd.org
Universitat de Barcelona	http://www.ub.edu
Ensenyament Solidari	http://www.esolidari.org
Associació d'Amistat San Miguelito-Sant Boi	http://www.pangea.org/smigsbol
Casal d'Amistat Català-Cubà	http://casalcubasantbol.galeon.com
Fundación del Río	http://www.fundaciondelrio.org
Observatori de Cooperació Descentralitzada Unió Europea-Amèrica Llatina	http://www.observ-ocd.org

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

Plaça Ajuntament 1
08830 Sant Boi de Llobregat
(Barcelona)
Tèlèfon 93 635 12 00

Alcaldía Municipal de San Miguelito

De la Empresa Portuaria Nacional 1 cuadra al este 1 al norte
asanmiguelito@yahoo.es
Tèlèfon (505) 2 552 8805
Fax (505) 2552 8805

